

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelis-darželis „Obelėlė“
direktoriaus
2025 m. rugpjūčio 28 d.
įsakymu Nr. V-61

**VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „OBELĖLĖ“
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ UGDYTINIUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ
MOKYKLOJE IR TEISĖTŲ UGDYTINIO ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE
MOKYKLOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ SVEIKATOS SUTRIKDYMĄ TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Obelėlė“ (toliau – Mokykla) darbuotojų veiksmų ugdytiniui (toliau – ir vaikas) susirgus ar patyrus traumą Mokykloje ir teisėtų ugdytinio atstovų informavimo apie Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Mokyklos darbuotojų veiksmus ugdytiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje bei Teisėtų ugdytinio atstovų informavimą apie Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą.
2. Mokyklos darbuotojų veiksmai ugdytiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje organizuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022-10-07 d.); Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-69 „Dėl privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašas“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2025-05-13 d.); Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-04-10 d.); Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-11-01 d.); Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ pagal pavyzdinį Pirmosios pagalbos organizavimo tvarkos aprašą (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022-10-07 d.).
3. Mokykla atsakinga už pirmosios pagalbos teikimo organizavimą Mokykloje susirgusiam ar traumą patyrusiam vaikui, įskaitant teisėtų vaiko atstovų informavimą apie jo patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą bei tinkamų sąlygų parūpinimą vaikui laukti į Mokyklą atvykstančių teisėtų jo atstovų.

4. Sveikatos priežiūrai Mokykloje vykdyti yra įrengtas sveikatos kabinetas prieinamas visiems vaikams ir kitiems Mokyklos bendruomenės nariams bei užtikrinantis paslaugų teikimo konfidencialumą.
5. Vaikui susirgus ar patyrus traumą pirminę reikalingą ir/arba pirmąją pagalbą teikia Mokyklos darbuotojai ir/arba visuomenės sveikatos specialistas jo darbo Mokykloje metu.
6. Visi Mokyklos pedagoginiai darbuotojai, mokytojų padėjėjai, privalo būti išklause privalomojo pirmosios pagalbos mokymo kursus, turėti tai patvirtinantį pažymėjimą. Kursų metu įgytos žinios periodiškai atnaujinamos kas penkerius metus.

II. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ UGDYTINIUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ MOKYKLOJE IR TEISĖTŲ UGDYTINIO ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE MOKYKLOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ SVEIKATOS SUTRIKDYMĄ ORGANIZAVIMAS

7. Vaiko sveikatos būklę buvimo Mokykloje metu stebi grupės mokytojas (toliau – Mokytojas).
8. Pastebėjęs ir įtaręs, kad į Mokyklą atvykusio vaiko sveikatos sutrikimus ar už Mokyklos ribų patirta trauma pagal savo požymius gali būti susijusi su smurto atveju, Mokytojas ar kitas Mokyklos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Socialinį pedagogą ir/ar Mokyklos administraciją.
9. Ugdytiniui susirgus Mokykloje:
 - 9.1. Mokytojas nedelsdamas apie vaiko sveikatos būklę informuoja Administraciją, teisėtus vaiko atstovus bei visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jo darbo Mokykloje metu.
 - 9.2. Mokytojas, Mokyklos vadovas ar visuomenės sveikatos specialistas ar vaikas gali laukti teisėtų vaiko atstovų grupėje arba sveikatos kabinete;
 - 9.3. Jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiamąja liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų ir stebimas iki kol atvyks teisėtas vaiko atstovas;
 - 9.4. Įvykus nelaimingam atsitikimui (traumos atveju) ar esant sunkiai sveikatos būklei skubiai kviečiamas visuomenės sveikatos specialistas (jam esant Mokykloje jo darbo valandomis);
 - 9.5. Esant būtinumui, Mokytojas ar visuomenės sveikatos specialistas nedelsiant kviečia greitąją medicinos pagalbą telefonu 112 ir teikia pirmąją pagalbą.
10. Nesant visuomenės sveikatos specialistui Mokykloje, įvykus nelaimingam atsitikimui, traumai ir (ar) įtarus, kad vaikas galėjo būti užsikrėtęs užkrečiamąja liga, situaciją įvertina Mokytojas. Apie situaciją informuoja teisėtus vaiko atstovus, Mokyklos vadovą ir stebi mokinį, kol atvyks teisėti vaiko atstovai ar greitoji medicinos pagalba (toliau – GMP).
11. Susirgimų užkrečiamosiomis ligomis atveju bei karantino metu grupėje atliekamas valymas ir dezinfekavimas pagal higienos reikalavimus.
12. Vaiką pasiimti iš Mokyklos teisėtiems vaiko atstovams būtina:
 - 12.1 Kai vaikui įtariami/nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (turi neaiškios kilmės bėrimų, karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi, yra pūlingų išskyrių iš nosies), įvairių traumų atvejais, pakilus kraujo spaudimui, padažnėjus pulsui), apžiūrų metu randama utėlių, glindų, niežų požymių;
 - 12.2 Vaiko liga riboja jo dalyvavimą grupės veikloje;
 - 12.3 Vaiko būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų vaikų interesų;
 - 12.4 Vaiko liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.

13. Užfiksavus užkrečiamų ligų (vėjaraupiai, tymai, skarlatina ir kt.) atvejus, visuomenės sveikatos specialistas jo darbo Mokykloje metu vykdo prevenciją, pateikia teisėtiems vaikų atstovams, pedagogams informaciją apie tų ligų profilaktikos priemones. Jei Mokykloje nėra visuomenės sveikatos specialisto, informaciją teisėtiems vaikų atstovams pateikia Mokytojas. Mokyklos vadovo įgaliotas asmuo susisiečia su visuomenės sveikatos specialistu dėl tolimesnių veiksmų.
14. Nustačius užkrečiamųjų ligų (vėjaraupių, tymų, skarlatinės ir kt.) atvejus Mokykloje, visuomenės sveikatos specialistas privalo:
 - 14.1 Kai vaikui įtariamai/nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (turi neaiškos kilmės bėrimų, karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi, yra pūlingų išskyrų iš nosies), įvairių traumų atvejais, pakilus kraujo spaudimui, padažnėjus pulsui), apžiūrų metu randama utėlių, glindų, niežų požymių;
 - 14.2 Kontroluoti, kad tinkamai būtų valomi grupėje esantys paviršiai.
15. Susirgęs vaikas vienas negali būti išleidžiamas iš Mokyklos į namus be Mokyklos administracijos žinios ir leidimo. Mokyklos darbuotojui draudžiama savavališkai priimti sprendimą išleisti vaiką vieną į namus.
16. Mokykloje vaikui patyrus traumą ar ištikus ūmiam sveikatos sutrikimui, jam pirmąją pagalbą privalo suteikti įvykio vietoje arba arčiausiai jo esantys pedagogai. Jeigu Mokykloje tuo metu dirba visuomenės sveikatos specialistas, jis skubiai įtraukiamas į pirmosios pagalbos teikimą. Iki jam atvykstant į įvykio vietą ir perimant pirmosios pagalbos teikimą visą įmanomą pirmąją pagalbą mokiniui nedelsdami pradeda teikti įvykį matę ar apie jį sužinoję Mokyklos darbuotojai.
17. Traumą patyręs arba ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktas vaikas, esant galimybei, paguldomas įvykio vietoje (grupėje, sporto salėje, koridoriuje, kieme), jam pagalbą teikiantis visuomenės sveikatos specialistas arba kitas Mokyklos darbuotojas įvertina bendrąją mokinio sveikatos būklę, suteikia pirmąją pagalbą ir priima sprendimus dėl tolimesnių veiksmų, jei yra būtinybė, kviečia GMP.
18. GMP būtina kviesti šiais atvejais:
 - 18.1 nukentėjusysis nesąmoningas;
 - 18.2 nukentėjusysis sunkiai kvėpuoja, dūsta;
 - 18.3 nukentėjusysis jaučia diskomfortą, skausmą ar spaudimą krūtinėje, kuris trunka ilgiau kaip 5 min. arba kartojasi;
 - 18.4 nukentėjusysis labai kraujuoja;
 - 18.5 nukentėjusysis vemia ar kosi krauju;
 - 18.6 nukentėjusysis jaučia nepraeinantį spaudimą ar skausmą pilve;
 - 18.7 esant nukentėjusiojo traukuliams;
 - 18.8 nukentėjusysis skundžiasi stipriu galvos skausmu arba neaiškiai kalba;
 - 18.9 įtarus nukentėjusiojo apsinuodijimą;
 - 18.10 įtarus nukentėjusiojo galvos, kaklo ar nugaros sužeidimus;
 - 18.11 įtarus nukentėjusiojo kaulų lūžius;
 - 18.12 įtarus ūmią alerginę reakciją (nuo vabzdžio įgėlimo, maisto ir pan.);
 - 18.13 jei ištiko saulės arba šilumos smūgis;
 - 18.14 nukentėjusysis nesąmoningas;
 - 18.15 1-erių metų ir vyresnio vaiko temperatūra yra aukštesnė nei 39 C;
 - 18.16 kai prireikia būtinosios medicinos pagalbos, kilus realiai grėsmei sveikatai ar gyvybei.
19. Kviečiant GMP pateikiama visa reikalinga informacija, pokalbis nutraukiamas tik GMP dispečeriui leidus.

20. Jei patyręs traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą vaikas gali eiti ir tai neturi įtakos jo sveikatos pablogėjimui, jis gali būti palydėtas į Mokyklos sveikatos kabinetą, kuriame detaliau įvertinama vaiko sveikatos būklė, priimami sprendimai dėl tolimesnių veiksmų ir pagalbos teikimo. Jei vaikas negali eiti arba jo judinimas gali turėti neigiamą įtaką jo sveikatos būklei, jis paliekamas ir nuolat stebimas įvykio vietoje, kol atvyks GMP.
21. Apie visus be išimties vaikams Mokykloje nutikusius nelaimingus atsitikimus nedelsiant informuojamas Mokyklos vadovas arba tuo metu jo pareigas atliekantis atsakingas asmuo, nukentėjusio vaiko grupės mokytojas ir teisėti vaiko atstovai. Jei vaikas patyrė sužalojimą, dėl kurio, suteikus pirmąją pagalbą, jis gali likti Mokykloje, apie tai teisėtus vaiko atstovus prieš tai tarpusavyje susiderinę informuoja grupės mokytojas ar pagalbą suteikęs visuomenės sveikatos specialistas. Jei teisėti vaiko atstovai telefonu nepasiekiami, jie apie vaiko susirgimą ar jam nutikusį nelaimingą atsitikimą informuojami per elektroninio dienyno informacinę sistemą ir/arba elektronine žinute į jų elektroninio pašto dėžutę jų pačių Mokyklai oficialiai pateiktu elektroniniu pašto adresu.
22. Jei susirgusiam ar patyrusiam traumą vaikui iškvietus GMP teisėti vaiko atstovai nepasiekiami, nukentėjusį ar susirgusį vaiką į gydymo įstaigą lydi už vaiko ugdymą ar priežiūrą tuo metu tiesiogiai atsakingas pedagogas, grupės Mokytojas, socialinis pedagogas arba kitas Mokyklos administracijos paskirtas Mokyklos darbuotojas ir kartu su vaiku būna, kol atvyks teisėti jo atstovai. Vieną vaiką siųsti į gydymo įstaigą draudžiama.
23. Grupės mokytojas palaiko tolimesnį ryšį su nukentėjusio vaiko teisėtais atstovais.
24. Visuomenės sveikatos specialistas jo darbo Mokykloje metu visus mokinių apsilankymus dėl traumos, nelaimingo atsitikimo, negalavimo registruoja Vilniaus miesto visuomenės sveikatos biuro vidaus nustatyta tvarka.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Mokyklos visuomenės sveikatos specialistas jam esant Mokykloje jo darbo valandomis ir grupės mokytojas yra atsakingi už veiksmų, vaikui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje, ir teisėtų vaiko atstovų informavimą apie Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikdymą, organizavimą ir vykdymą. Nesant Mokyklos visuomenės sveikatos specialistui Mokykloje, už veiksmų organizavimą ir vykdymą atsakingas yra Mokyklos vadovo įgaliotas asmuo ir grupės mokytojas.
 26. Tvarkos vykdymo kontrolę vykdo Mokyklos vadovas.
-